

Je zou bijna terugverlangen naar de Koude Oorlog

Radio Svoboda, een van de weinige vrije radiostemmen in Rusland, wordt opgeheven. Door Poetin? Nee, juist de VS hebben Rusland opgegeven, betoogt **Sophia Kornienko**.

Deze week is er een dikke streep gezet onder mijn rol als Russisch journaliste. De legendarische zender Radio Svoboda, waarvoor ik jaren heb gewerkt als correspondent uit Nederland, is vorige week opgeheven als klassiek etherradiostation. Zo wordt een van de weinige vrije radiostemmen in Rusland opgeheven.

Weer een slachtoffer van president Vladimir Poetin, dacht ik toen ik het nieuws hoorde. Dit bleek niet juist te zijn. Radio Free Europe/Radio Svoboda, een Amerikaans project om de democratisering in Rusland te promoten, lijkt slachtoffer te zijn van een andere president: van Barack Obama.

De regering-Obama vindt dat Radio Free Europe/Radio Svoboda zich moet richten op de islamitische wereld. Steun voor informatievrijheid in Rusland is vandaag kennelijk niet meer zo van belang.

Radio Svoboda werd na de Tweede Wereldoorlog gelanceerd als de Russische afdeling van Radio Free Europe. Met redacties in München, Parijs en New York stond de zender bekend om zijn excellente literaire stijl en diepte. Dit kwam mede doordat Radio Svoboda een aantrekkelijke

werkplaats was voor tientallen dissidenten en emigranten, inclusief beroemde schrijvers als Sergej Dovlatov. Het archief van Radio Svoboda beschikt ook over zeldzame interviews met historische figuren die nergens anders te horen zijn, bijvoorbeeld met premier Aleksandr Kerensky, het hoofd van Russische regering tijdens de Oktoberrevolutie van 1917.

Na de val van de Sovjet-Unie is het hoofdkantoor van Radio Svoboda verhuisd naar Praag. Een aantal bureaus werd geopend in Rusland zelf. Vooral de redactie in Moskou groeide

Een Republikeinse president had Radio Svoboda niet gesloten

uit tot een magneet voor journalisten, die zich niet wilden laten prostitueren.

Met andere woorden: Radio Svoboda was meer dan een radiozender. Het station was een *broadcasting*-platform dat een brug vormde tussen de rijke cultuur van de Russische emigratie en de meest gedurfde Russische journalistiek van nu.

Deze brug wordt afgebroken. De afgelopen dagen zijn de meeste Svobodajournalisten in Moskou ontslagen. Over een maand of twee gaat hetzelfde gebeuren op het hoofdbureau in Praag.

Officieel gaat het station door als

een internetproject, met een nieuwe directeur en een nieuw multimediaal concept, maar wie Radio Svoboda kent, weet dat alleen de merknaam overblijft.

Vorige week heeft president Poetin alle Amerikaanse humanitaire hulp verboden. De US Agency for International Development moet daarom zijn hulp staken aan mensenrechtenorganisaties in Rusland, kan kinderen geen subsidies meer geven om te gaan studeren in de Verenigde Staten en is niet meer in staat aidspatiënten bij te staan.

Radio Svoboda liet Poetin officieel wel met rust. Dat de 'irritante' zender uit de lucht gaat, is voor hem een cadeautje van Obama.

Ik ben geen fan van Mitt Romney, maar een Republikeinse president had Radio Svoboda niet gesloten. Volgens het Republikeinse 'koudeoorlogdenkpatroon' is Rusland nog steeds strategisch belangrijk. Dat koudeoorlogdenken was van pas gekomen in de huidige tijd. De Doema, het Russische marionettenparlement, keurt elke week nieuwe repressieve wetten goed.

Als het Westen het niet meer van strategisch belang vindt wat er in Rusland gebeurt, kan Rusland keihard doorgaan op de weg om een dictatuur midden in Europa te worden zonder dat de Russen zelf nog alternatieve informatie kunnen opvangen via Radio Svoboda.

Sophia Kornienko (33) is geboren en getogen in de Sovjet-Unie en woont in Amsterdam.